

Meddelelser

KRIMINALVETENSKAPLIGT INSTITUT I STOCKHOLM.

Genom beslut av Stockholms högskolas styrelse den 16 juni detta år har det till högskolan anknutna, på privat initiativ tillskapade „Kriminologiska institutet“ ombildats till „Kriminalvetenskapliga institutet vid Stockholms högskola“. Syftet med ombildningen har varit att skapa en fastare anknytning av den kriminologiska forskningen i landets huvudstad till dess akademiska lärosäte och till de lärostolar därstädes som representera forskning och undervisning inom olika grenar av kriminalvetenskapen.

Enligt institutets av Styrelsen samtidigt fastställda statuter skall verksamheten bedrivas på tre avdelningar, nämligen Avdelningen för klinisk och medicinsk kriminologi, Avdelningen för kriminalsociologi samt Avdelningen för allmän kriminalvetenskap och kriminalpolitik. Till föreståndare för resp. avdelningar ha förordnats professorerna Kinberg, Boalt och Agge. Den av prof. Kinberg ledda avdelningen motsvarar det hittillsvarande kriminologiska institutet; meningen är att ej nu genomföra några organisatoriska förändringar beträffande denna avdelning.

Avdelningen för allmän kriminalvetenskap och kriminalpolitik är tänkt som en samhällsvetenskaplig forskningsinstitution med nära anknytning till lärostolen i straffrätt och till den juridiska fakulteten i övrigt. Med hänsyn till de alltmer betydelsefulla brottslighetsproblemen och den pågående reformen av det straffrättsliga påföljds-systemet samt — sist men ej minst betydelsefullt — introducerandet i den nya studieordningen för juris kandidatexamen av straffrätts s.k. hjälpvetenskaper är det i högsta grad angeläget att denna avdelning av kriminalvetenskapliga institutet snarast kan träda i funktion och gripa sig an med den mångfald av arbetsuppgifter som vänta.

En oundgänglig förutsättning härför är att en vetenskapligt skolad kraft kan knytas till högskolan och ägna full arbetstid åt den verksamhet som planeras vid institutets nu ifrågakvarande avdelning. Personfrågan har lösts genom att den norske kriminologen, lic. jur. Knut Sveri (bekant även för denna tidskrifts läsare genom sina artiklar i NTFK 1954 s. 53 ff., 1956 s. 319 ff. samt 1959 s. 132 ff.) fr. o. m. höstterminen förordnats att t.v. upprätthålla en vakant docentbefattning vid Stats- och rättsvetenskapliga fakulteten.

Bland de första arbetsuppgifterna för institutet märkes upprättandet av ett kriminalvetenskapligt arbetskartotek samt utarbetandet av en svensk kriminologisk bibliografi. Anslag till dessa ändamål ha nyligen beviljats av Statens råd för samhällsforskning. Vidare har bidrag erhållits ur Justitierådet Edvard Cassels stiftelse till vissa med verksamhetens igångsättande förenade engångskostnader m. m.

Ivar Agge.

FN's 2. VERDENSKONGRES.

FN afholder sin anden verdenskongres „on the prevention of crime and the treatment of offenders“ i London (i Church House og Carlton House) i tiden 8. august til 20. august 1960.

Om kongressens nærmere organisation kan oplyses, at der foruden de mere officielle delegerede og eksperter vil kunne deltage et vist antal individuelle observatører af følgende kategorier: Politieembedsmænd, ledere af institutioner for voksne og unge, dommere, sagførere, universitetslærere, kriminologer, forsorgsmedarbejdere m. fl.

Kongressen vil blive delt i 2 sektioner, eventuelt med flere arbejdsgrupper, og der vil blive afholdt ca. 6 plenarmøder. Der er udarbejdet følgende program for kongressen:

- 1) Nye former for ungdomskriminalitet: årsager, forebyggelse og behandling.
- 2) Politiets særlige, kriminalitetsforebyggende ungdomsarbejde.
- 3) Forebyggelse af kriminalitet, som er forårsaget af sociale strukturændringer i mindreudviklede lande.
- 4) Korte frihedsstraffe.
- 5) Forberedelse af løsladelse og efterforsorg samt hjælp til fangers pårørende.
- 6) Fangebeskæftigelsen som bestanddel af samfundsøkonomien, herunder spørgsmål vedrørende arbejdsducer.

Der vil blive udarbejdet en generalrapport over hvert af disse hovedemner, ligesom kongressens sekretariat vil tilstille deltagerne en del skriftligt materiale, udarbejdet i anledning af kongressen, over disse emner.

Kongressens 3 officielle sprog er engelsk, fransk og spansk, og der vil på møderne blive foranstaltet simultan-oversættelse mellem disse 3 sprog indbyrdes.

Tilmeldelsesblanketter kan rekvireres gennem *The Chief of the Section of Social Defence, United Nations Headquarters, New York*, inden den 15. april 1960.

Der skal ikke erlægges gebyr for deltagelse i kongressen.

J. J.

DET 9. INTERNATIONALE KURSUS I KRIMINOLOGI.

Fra 7.—17. oktober 1959 afholdt Société Internationale de Criminologie sit 9. kursus i København. Emnet var behandlingen af kriminelle i Danmark med særligt henblik på behandlingen af psyko-pathologiske tilfælde. Der var 40 deltagere fra 15 forskellige lande, de fleste

europæiske lande var repræsenteret, men der var også repræsentanter fra Iran, U.S.A. og Japan. Den største gruppe var læger med psykiatrisk uddannelse.

Den danske ledelse af kurset var lagt i hænderne på professor *Stephan Hurwitz* og overlæge *G. K. Stürup*, af hvilke sidstnævnte var dets daglige leder.

Justitsminister *H. Hækkerup* gav i sin tale ved åbningsmødet udtryk for sin glæde over, at selskabet i år havde valgt at afholde kurset i Danmark, hvor der i de senere år ikke havde været nogen stigning, men snarere en nedgang i kriminaliteten, som måske til en vis grad kunne skyldes den særbehandling, der her udøvedes over for abnorme lovovertrædere. Yderligere fremhævede justitsministeren betydningen af det internationale samarbejde, hvorved der kunne udveksles erfaringer inden for de forskellige arbejdsområder.

Ved åbningsmødet talte derefter *M. Jean Pinatel* på det internationale selskabs vegne. *M. Pinatel* fremhævede betydningen af at knytte pønologi og kriminologi sammen. Moderne kriminalitetsbehandling er afhængig af de legale rammer. Ord som behandlingsprogram bruges nu også af specialister i straffelov og viser udviklingens retning. Det karakteristiske ved kriminalitetsbehandlingen af idag er samarbejdet mellem de forskellige specialister.

Stürup understregede kursets begrænsning og kom ind på tanken om at oprette træningskurser for det overordnede personale, hvor man lærte grundanalyse og arbejde med enkelttilfælde. Efter et par måneders træning skulle de pågældende rejse hjem og forsøge at anvende det, de havde lært, i deres egen institution, og derefter vende tilbage til nyt kursus, hvor der nu ville være nyt erfaringsmateriale at bygge videre på.

Gennem foredrag og institutionsbesøg søgte man at bibringe kursusedtagerne kendskab til dansk kriminalforsorg — til en vis grad også til børne- og ungdomsforsorgen — og på baggrund heraf et indtryk af specialbehandlingen på psykopatanstalterne. Man ønskede at understrege, at denne form for særbehandling ikke må betragtes isoleret men som et led i den helhed, som udgør behandlingen af kriminelle i Danmark.

Foredragene kan opdeles i 3 kategorier: 1) en almindelig orientering i dansk kriminalforsorg, institutionsbehandling og efterforsorg, 2) behandlingsformer og -problemer i psykopatanstalterne og 3) foredrag af mere teoretisk eller almen psykologisk karakter.

Under kategori 1) hørte følgende foredrag, der blev suppleret med dupliserede redegørelser:

„The Penal System of Denmark“, en redegørelse udarbejdet af Fængselsdirektoratet, hvori der gives en orientering i sanktionssystemet i almindelighed og i de særlige forholdsregler, der kan træffes for specielle kategorier: unge kriminelle, vaneforbrydere, psykisk abnorme, alkoholister og seksualkriminelle. Yderligere en oversigt over fængselsvæsenets institutioner, deres opbygning og struktur, perso-

nale og efterforsorg. Denne redegørelse blev uddybet i et foredrag af direktøren for fængselsvæsenet, *H. Telens*: „Penal and Correctional Institutions: Character, Classification, Organization and Related Questions“.

Professor *Knud Waaben* talte om „Punishment and Treatment in Danish Criminal Law“, og lagde her særlig vægt på den danske straffelovs §§ 16 og 17, hvorved der gives retten mulighed for at lade specialbehandling træde i stedet for straf, når der er tale om psykisk afvigende kriminelle.

Vicedirektør *A. Hye-Knudsen*, der talte om „Probation and Parole“, gav en fyldig redegørelse for Dansk Forsorgsselskabs arbejde med betinget dømte og prøveløsladte under tilsyn. Hye-Knudsen fremhævede de positive sider ved det danske system, hvor der anvendes både professionelle og private tilsynsførende.

Fra Socialministeriet forelå en redegørelse over børne- og ungdomsforsorgen: „Survey of Danish Child and Youth Welfare“.

Fængselsinspektør *C. Rafael* talte om behandlingen i de danske statsfængsler med specielt henblik på statsfængslet i Kragsskovhede. Det, der her vakte særlig interesse hos tilhørerne, var den særlige afdeling uden for selve fængslet, hvor fangerne tilbringer de sidste 4—5 dage inden deres løsladelse. Den traditionelle frygt for løsladelsen, som ofte viser sig ved rastløshed og nervøse symptomer af anden art, synes stærkt formindsket gennem denne foranstaltning.

Viceinspektør *B. Paludan-Müller* beskrev behandlingen i arbejds- huset Sdr. Omme, overlærer *Karl Hegnby* behandlingen i ungdomsfængslet, og *Karen Berntsen* talte om arresthusfanger. Yderligere havde viceinspektør *Grethe Vedel-Petersen* udarbejdet en redegørelse over kvindefængslets belæg.

Den anden kategori af foredrag drejede sig om kursets centrale emne: Behandlingen i psykopatanstalterne.

Stürup's første foredrag hed: „The Handling of Personalityproblems in Herstedvester“. *Stürup* kom først ind på personlighed og adfærd. Vor adfærd er betinget af stimuli og forventninger, bl. a. andre menneskers forventninger, eller måske snarere vor egen oplevelse af hvad andre mennesker forventer af os. Psykopatanstalternes primære formål er at beskytte samfundet ved hjælp af den tidsubestemte forvaring, der skulle gøre det muligt at tilbageholde personer så længe de må antages at være farlige. Det andet formål er resocialiseringen. Men begge formål: beskyttelse af samfundet og stimulering af individets vækst vil altid være knyttet sammen. Uden samarbejde fra den kriminelles side kan behandlingen ikke lykkes. Han må prøve at forstå sig selv og sine problemer.

E. Hoek-Gradenwitz's foredrag i denne serie hed „The Use of Anamnestic Analysis, its Technique and Results“. Anamnestic analyse (*Jung*) defineredes som en metode, der har til hensigt at lade patienten genopleve tidligere konflikter på basis af hans holdning overfor

aktuelle situationer. Den forvarede holdning viser sig 1) i den individuelle behandling (diskussioner, personlighedstests og drømmebeskrivelser) og 2) i hans omgang med personalet, andre forvarede og muligvis besøgende. Særlig vægt bør lægges på adfærden uden for de egentlige behandlingssituationer. Den anamnesticke analyse må, ligesom alle andre indflydelser der øves i institutionen, betragtes som en social læreproces, som tilstræber at etablere nye indstillinger. Foredragsholderen kom ind på begrebet modenhed og gennemgik bl. a. de af amerikanerne C. Sullivan, M. og J. D. Grants 7 forskellige udviklingstrin (integration levels), og han gav eksempler på, hvorledes den anamnesticke analyse var blevet anvendt som et middel til at opnå en forøget modenhed.

Wulff Feldman talte om „The Use of Groupmethods, Integration in the General Treatment and Results“. Gruppearbejdet i forskellige former indgår som en vigtig del af behandlingen på psykopatanstalterne fra den egentlige gruppeterapi til studiegrupper med varierende indhold. Der er yderligere gjort forsøg med grupper, hvori medlemmernes pårørende udefra deltager, samt med grupper, hvori både indsatte og prøveudskrevne forvarede deltager.

Overlærer *Asger Hansen* talte om „Treatment of Educationally Retarded Offenders“. Siden 1955 er alle forvarede blevet underkastet intelligens- og kundskabsprøver. Extraundervisning synes foruden de umiddelbare resultater i form af bedre læse- og regnefærdighed at kunne give de forvarede en mere positiv indstilling til anstalten og stimulere til andre former for behandling.

I sit andet foredrag talte *Stürup* om „The Treatment of Sexual Offenders“. Det var her først og fremmest spørgsmålet om kastration, der blev belyst ud fra de erfaringer, der er indhøstet i løbet af årene på psykopatanstalterne. Det synes stadigvæk af stor betydning at give en indgående orientering i dette problem, når der er tale om en international forsamling, idet der endnu i mange lande synes at herske en del misforståelser og fejlvurderinger af den danske lovgivning, af kastrationens anvendelse og dens resultater.

Fra psykopatanstalterne i Horsens talte overlæge *Sachs* om „Introducing Modern Specialized Treatment in an Old Prison“. Dr. Sachs kom ind på de sikkerhedsforanstaltninger, som findes i et gammelt fængsel og pointerede, at disse kan være en fordel i behandlingsmæssig henseende, idet de kan give både personale og forvarede en følelse af tryk og ro, såfremt der ligger fornuftige og effektive forholdsregler til grund. Oprettelse af en isolationsafdeling, der nærmest har karakter af sygeafdeling, har resulteret i færre disciplinære vanskeligheder, den synes at have haft en præventiv virkning, hvorimod den gammeldags straffecelle paradoxalt nok synes at have provokerende virkning, både på personalet og fangerne. Det vigtigste instrument i den aktuelle behandling er det daglige liv i institutionen, de små og store begivenheder i hverdagen. Det er vigtigt for den forvarede at opleve, at han i institutionen bliver forstået på en ny måde, hans ad-

færd, personlighed og kriminalitet ses på baggrund af den tidligere udvikling og indre dynamik. Sachs gav eksempler på specielle former for behandling, narcoanalyse og afspændingsterapi og sluttede med at sige, at vi alle ønsker samfundet styret ved lov, men vi når næppe langt, så længe samfundet ikke anerkender, at mennesket selv styres af psykiske love.

Den 3. kategori af foredrag var af mere teoretisk, almen psykologisk karakter.

Dr. *Donald Buckle*, W.H.O., talte om „Punishment, a Mental Hygiene Point of View“. Dr. Buckle kom først ind på den sproglige uklarhed m. h. t. begreberne sanktion, dom, straf og behandling, om de udtalte og udtalte begrundelser for straf, behandling og forebyggelse. Han konkluderede, at lovene er mere irrationelle, end de burde være, samfundets indstilling over for kriminalitet er i for høj grad baseret på fantasi. Historisk har der været alt for megen identifikation mellem kriminalitet og synd, en identifikation, som kan have været sand på Moses tid, men ikke i vor tid.

Professor *Franz From* talte om „Personality Problems as seen by the Psychologist“. Professor From fremhævede, at det ikke drejede sig om en definition af begrebet personlighed, men at finde frem til væsentlige personlighedstræk. Her kunne dagliglivets iagttagelser være af stor værdi. Vi prøver at finde formålet med en persons adfærd, vi bedømmer andre mennesker ud fra mange forskellige ting: manerer, mimik, sprog, bevægelser, påklædning etc. Vi bedømmer også andre mennesker ud fra resultatet af deres handlinger, ofte kan enkeltstående handlinger strukturere vor oplevelse af en bestemt person, et enkelt kunstværk eller en enkelt kriminel handling. From advarede mod alt for stor tiltro til resultaterne af personlighedstests, efter hans mening var — endnu da — iagttagelsen og oplevelsen af andre mennesker i det daglige liv en mere pålidelig metode.

Det tredje og sidste foredrag her blev holdt af *Lars Bolin*, Stockholm: „Staff-Problems in Institutions“. Bolin forsøgte at analysere vanskelighederne og anstødsstenene i institutionslivet, som er et ganske specielt miljø, som påvirker de personer, der lever og arbejder der, på særlig måde. Et af problemerne er, hvorfor arbejdet med kriminelle er mere anstrengende end mange andre hverv. Det skyldes muligvis bl. a. at den ansatte her har en dobbeltrolle, han er både den straffuldbyrdende myndighed og opdrager/terapeut. Personlige konflikter er almindelige, særlig hos nyansatte, og særlig hos entusiastene. Først er han optimistisk og begejstret for sit nye arbejde, men efter et stykke tids forløb får han den såkaldte „debutant-sygdom“, som har to typer. Den ene er udadrettet og karakteriseret ved overdreven kritik af alt og alle i institutionen. Den anden er indadrettet og viser sig ved en stærk kritisk holdning over for sin egen indsats og egne evner, med ønske om at opgive arbejdet. Bolin talte derefter om institutionens administrative struktur, om ulemperne ved den vertikale

administration, der som regel har en autoritær ledertype i spidsen, og hvor prestige- og kompetencespørgsmål og manglende evne til samarbejde kan iagttages fra højest til lavest. Institutionslivet medfører ofte, at de interpersonelle relationer får et infantilt islæt, personalet og de indsatte viser ofte en barnlig adfærd, som også kan ses i militærlejre og andre former for kollektivt liv i isolation eller under socialt pres fra omverdenen. En form for barnlig søskendejalousi flourer blandt de voksne i institutionen. Vi må prøve at se alle disse problemer, der opstår, uden at skamme os over dem og uden at prøve at skjule dem. Problemerne kan ikke undgås, men positive forholdsregler kan iværksættes for at bevare personalets psykiske sundhed, det er ikke nok at starte en behandling, når personalet er gået i stykker.

Den sidste og ikke mindst vigtige del af kurset var gruppediskussionerne. Deltagerne blev delt i 3 grupper, og med danske deltagere bestod grupperne af ca. 15 personer hver. Ved opdelingen var der kun taget hensyn til, at de forskellige lande så vidt muligt var repræsenteret i de forskellige grupper. Der blev ikke i forvejen givet grupperne nogen form for instruks eller arbejdsprogram, kun blev grupperne anmodet om morgenen efter hvert gruppemøde at aflægge rapport over den foregående dags diskussion. I grupperne fortsattes diskussionerne fra foredragene på mere uformel måde, yderligere diskuteredes emner, som enkelte deltagere bragte på bane, og der blev udvekslet erfaringer, fremgangsmåder, skik og brug i de forskellige lande, som deltagerne repræsenterede. Det lykkedes tilsyneladende at opnå et vist gruppefællesskab og tilhørsforhold, og der syntes at være enighed om, at gruppearbejdet havde haft stor positiv værdi for deltagerne.

I forbindelse med kurset afholdtes det 2. internationale colloquium ved 2 aftenmøder. Her talte først professor *M. Lopez-Rey*, United Nations, om „New Criminological Approaches to the Problem of Prevention of Crime and Treatment of Offenders“, og den næste aften skulle *M. J. Pinatel* have talt om kriminologi og straffereform i Frankrig, men *M. Pinatel* foretrak at benytte lejligheden til at fortsætte diskussionen af professor Lopez-Reys foredrag fra den foregående aften. Endelig talte docent, dr. jur. *Karl O. Christiansen* om „The Interplay between Crime Factors in the Environment and the Personality“.

Det 9. internationale kursus blev afholdt i Domus Medica, og de smukke lokaler, de behagelige omgivelser og den gode betjening var stærkt medvirkende til, at deltagerne ikke kørte trætte til trods for det temmelig stramme program, der var lagt.

Karen Berntsen.

DANSK KRIMINOLOGISK SELSKAB.

Ved mødet den 18. september 1959 indledte speciallæge i psykiatri Gunnar Mortensson om „Psykiatrisk virksomhed i ungdomsfængslerne“.

Indlederen redegjorde for sit arbejde ved statsfængslet i Nyborg, hvor der for 3 år siden oprettedes en stilling for en heltidsbeskæftiget psykiater, som må dele sit arbejde ligeligt mellem statsfængselsfangerne og ungdomsfængselsfangerne fra Nyborg og Søbysøgård. Psykiateren formår derfor ikke at tale med alle nye ungdomsfængselsfanger, men hvert år henvises 60—70 fanger, hvilket svarer til ca. 40 % af den årlige tilgang til de 2 ungdomsfængsler, til psykiateren, hovedsagelig på grund af afvigende adfærd i anstalten, anamnesticke oplysninger om psykiske afvigelser eller i forbindelse med problemer om overflytning til andre anstalter. De henviste kan eventuelt indlægges til nærmere undersøgelse på statsfængslets sygeafdeling. Fra 1956—59 har været henvist ialt 200, overvejende karakterafvigende og neurotiske patienter til psykiateren, og efter indlederens opfattelse burde 72 af disse have været anbragt på en speciel sygeafdeling for psykiatriske tilfælde, ligesom der burde være mulighed for at overføre de dårligste ungdomsfængselsfanger til en art kriminalasy. Psykiaterens virksomhed er overvejende af diagnostisk art, men der er dog også nogen tid til terapeutisk arbejde, først og fremmest samtalerterapi.

Indlederen fremhævede til slut betydningen af et nært samarbejde mellem de til anstalten knyttede specialister, bl. a. fordi fangerne var meget overfølsomme overfor brist i den behandlingsmæssige linie og divergenser personalet imellem. Det ville også være af stor betydning, om den psykiatriske bistand kunne udvides, således at psykiateren kunne få tid til at tage del i efterforsorgen.

I den efterfølgende diskussion deltog fængselsinspektør Åge Hansen, overlæge Jan Sachs, viceinspektør Einar Nielsen, fængselsdirektør H. Tetens, overlæge Georg K. Stürup og fængselspsykolog Karen Berntsen.

Ved mødet den 17. november 1959 indledte fængselspsykologerne Karen Berntsen, E. Hoeck-Gradenwietz og Asger Hansen om „Det psykologiske arbejde med kriminelle“.

Karen Berntsen redegjorde for psykologens arbejde ved Københavns fængsler, hvor størstedelen af belæget er korttidsstraffede. Det største antal henvisninger til psykologen sker i forbindelse med fangens indrullering, hvor anstaltsledelsen først og fremmest venter en socialpsykologisk bistand med henblik på en effektivisering af resocialiseringsbestræbelserne. De til psykologen fra fængselslægen henviste fanger har overvejende psykosomatiske lidelser, seksuelle vanskeligheder eller har forsøgt selvmord, og i disse tilfælde forventer man en klinisk-psykologisk bistand med testninger af patienterne.

Hoeck-Gradenwietz redegjorde for arbejdet ved psykopatanstalterne, hvor hver psykolog arbejder med sin gruppe af de forvarede. Man

anvender såvel individuel støtteterapi, gruppeterapi, anamnestic-analytisk behandling og behandling i åbne diskussionsgrupper. Herudover deltager psykologerne i de daglige personalekonferencer, har personlig kontakt med postbetjentene og får gennem samtaler med de forvarede pårørende kendskab til de fremtidige miljøfaktorer, som bør tages i betragtning i behandlingen. Indlederen præciserede, at psykologerne ikke ønskede eller evnede at omforme de forvarede personlighed efter deres eget forbillede, men at målsætningen var at hjælpe dem til en bedre udnyttelse af deres personlige egenskaber.

Asger Hansen omtalte bl. a. sit arbejde i fangeundervisningen og var af den opfattelse, at fængselsvæsenet burde gøre brug af fængselspsykologerne ved udvælgelse af fængselsbetjentaspiranter.

I den efterfølgende diskussion deltog fængselsdirektør H. Tetens, driftschef Aude-Hansen og overlærer Remmer.

*

Ved mødet den 10. februar 1960 indledte forsorgssekretær *Morten Opstrup* om „Et tværsnit af Dansk Forsorgsselskabs klientel til belysning af tilsynets muligheder“ set fra en praktikers synspunkt.

Forsorgssekretær Opstrup gav indledningsvis en kort karakteristik af de 300 lovovertrædere, som for tiden er under tilsyn af forsorgsselskabets Kolding afdeling. Halvdelen af klientellet er under 25 år, og kun en tredjedel er over 30 år. 100 er opvokset i meget dårlige hjem, 30 er sinker, 24 har vilkår om alkoholbehandling og 12 er prøvedskrevet fra sindssygehospital. Indlederen fremhævede, at alkoholisterne og de prøvedskrevne klarede sig langt over forventning, men at det oversteg tilsynets muligheder at gennemføre et målbevidst forsorgsarbejde for sinkerne, da denne gruppe kræver en større håndfasthed, om fornødent ved indgreb i den personlige frihed, end det normale tilsynsklientel, hvorfor det må beklages, at man stadig savner en speciel sinkeforsorg.

Indlederen var betænkelig ved en udvidet anvendelse af særvilkår i forbindelse med tilsyn, idet han var bange for, at en inflation i overtrædelser af særvilkår ville devaluere disses værdi, hvorfor man snarere burde gå den vej at udvide tilsynsmyndighedens kompetence i relation til det rene tilsynsvilkår, således at tilsidesættelse af de helt elementære forudsætninger for en social tilværelse — at have bopæl og arbejde — burde kunne involvere reaktioner fra tilsynsmyndighedens side. Når klienten opdager, at tilsynsmyndigheden intet kan stille op over for grov uregelmæssig livsførelse, mister man let enhver mulighed for at fortsætte et positivt forsorgsarbejde.

Indlederen mente, at man måske burde forbeholde tilsynssanktionerne for de mest egnede tilfælde, men at der, så længe myndighederne pålagde en gruppe mindre egnede lovovertrædere at underkaste sig tilsyn, burde være adgang til at bringe et mislykket tilsyn til en hurtig afslutning. Således som domstolenes og administratio-

nens praksis er idag, må en praktisk forsorgsmedarbejder imidlertid stille sig selv det spørsmål, hvorfor straffafsoning ikke er en naturlig og rimelig konsekvens af et mislykket tilsyn.

I den efterfølgende diskussion deltog statsadvokat Hertz, fængselsinspektør Hertel, overlæge Kirkegård, forsorgssekretær Hellmut Sørensen, forsorgssekretær Mulvad, forstander Eigil Brinch, fængselspræst Schiellerup, professor Waaben og landsdommer Lucas.

Jon Johnsen.

KRIMINOLOGISK SELSKAP I OSLO.

Styret har i 1959 hatt denne sammensetning: inspektør Ragnar Kolstad (formann), høyesterettsdommer Trygve Leivestad (nestformann), direktør Ørnulv Ødegaard, politiadjutant Hans Helle, sekretær Else Oseid og forskningsstipendiat Helge Røstad, med sistnevnte som sekretær.

På møtet 18. februar holdt professor dr. jur. Johs. Andenæs foredrag over emnet „Strafferett, kriminologi og kriminalpolitikk“. Formannen i Stortingets justiskomite, stortingsmann Lars Ramndal, fremkom med endel bemerkninger i tilslutning til foredraget.

Programmet for møtet 14. april var lagt opp med sikte på å få belyst spørsmålet om hvilken rolle filmen og tegneseriene kan ha for utvikling av kriminalitet. Filmsensor Bernt A. Nissen viste endel klipp fra filmer som filmsensuren hadde beskåret. Han ga en orientering om sensurens oppgaver og virksomhet. — Dr. philos. Odd Nordland gjorde rede for problemene omkring tegneseriene. Han fremhevet at endel av disse spekulerte i „sex, crime and horror“, og viste som lysbilder endel klipp fra slike tegneserier. I diskusjonen, som ble ledet av nestformannen, deltok inspektør Kolstad, forskningsstipendiat Knut Sveri, lektor fru Merle Sivertsen og overlege Per Anchersen. Etterat begge innleiderne hadde hatt ordet til en sluttreplikk summer-te nestformannen i noen avsluttende bemerkninger opp hovedpunktene i debatten.

4. mai holdt politifullmektig Finn Backer Midbø foredrag om „Avsoning av bøter. Et betydelig kriminalpolitisk problem“. I debatten deltok fengselsdirektørene Berit Puntervold og Arne Evensen, overlege Anchersen, byråsjef Wilberg i Riksrevisjonen, politiadjutantene Nyhus og Helle, politifullmektig Berger, sekretær Helgheim fra Oslo vernelag og sosialsekretær Myhrvold fra Ila sikringsanstalt.

Politifullmektig Elg Elgesem la i sitt foredrag 5. oktober frem „foreløpige resultater av en undersøkelse om promillekjøring i Oslo“. I debatten deltok overlege Anchersen, byrettsdommer Bakke, ekspedisjonssjef Øksnes fra Sosialdepartementet, dosent Christie, høyesterettsadvokat Løchen (formann i Oslo Edruelighetsnemnd) og politifullmektig Landsverk.

I samarbeid med Den Norske Kriminalistforening og Psykiatrisk Forening arrangerte Kriminologisk Selskap 9. februar en teateraften

i Det Nye Teater med oppføring av „12 edsvorne menn“. Etter fremføringen av stykket var det en livlig debatt om de spørsmål som stykket reiste.

På årsmøtet 30. november holdt konsulent Idar Møglestue foredrag over emnet „Botsfengselsfangene 1920—39. Deres kriminalitet og bakgrunn“ (en statistisk bearbeidelse av materialet i overlege Scharffenbergs legejournaler). I debatten etter foredraget deltok professor Andenæs og inspektør Kolstad. — På årsmøtet ble det holdt valg, som førte til følgende sammensetning av det nye styre:

Høyesterettsdommer Trygve Leivestad (formann), politiadjutant Hans Helle, sekretær Else Oseid, overlege Thorbjørn Kjølstad, forskningsstipendiat Helge Røstad og underdirektør Bjørn Dokmo, med sistnevnte som ny sekretær. H. R.

KRIMINALPOLITISKA SÄLLSKAPET I GÖTEBORG

har under 1959 hållit två sammanträden, varvid behandlats följande ämnen: 2/2 „Det asociala ungdomsklientelet“ (inledare: fil. doktor Paul Lindblom, Lund) samt 20/3 „Om skyddsvärnets inackorderingshem i Göteborg“ (inledare: byråföreståndaren Gösta Detterborg, Göteborg).

Sällskapetets angelägenheter handhavas av en möteskommitté, som under 1959 utgjorts av följande personer: lagmannen Einar Holm, överläkaren Torsten S:son Frey, assistenten hos barnavårdsnämnden Ella Högmark samt statsåklagaren Mårten Stiernström. Mötesförhandlingarna ledas av en för varje sammanträde utsedd ordförande. Sällskapet hade vid 1959 års utgång 68 ledamöter. M. S.

Litteratur

Pittman, David og *C. Wayne Gordon*: *Revolving door. A study of the chronic police case inebriate.* Glencoe 1958. 154 s.

Det aller beste ved denne boken er dens tittel: Svingdøren — en treffende karakteristikk av den alkoholiserete løsgjengers forhold til reaksjonssystemet.

Undersøkerne har tatt for seg 187 personer fengslet i minst 30 dager p. g. a. gjentatte tilfelle av beruselse på offentlig sted. Det er foretatt undersøkelse av helseforhold og sosial bakgrunn og materialet er bearbeidet fra en sosiologisk synsvinkel. Arbeidets hovedhypotese er at klientelet representerer en høy grad av „undersosialisering“. Med det mener forfatterne at deres livshistorie er preget av meget begrenset deltakelse i alle de primærgrupper som er nødvendige for personlighetsutviklingen og likeledes av minimal deltakelse i alle andre former for sosialt liv.

Forfatterne finner at deres resultater styrker hypotesen, men det er vanskelig å føle seg overbevist. De har intet skikkelig kontroll-